

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

GRINDSTED
KOST-
OG REALSKOLE

1949

Grindsted

Kost- og Realskole

*Beretning om skoleåret 1948—49,
47. skoleår*

Henvendelser og forespørgsler kan bedst finde sted i kontortiden hver skoledag kl. 9—10, Anden tid kan aftales pr. telefon.

SKOLENS TELEFONER:

Skolebestyrer Høirup, Grindsted nr. 40.

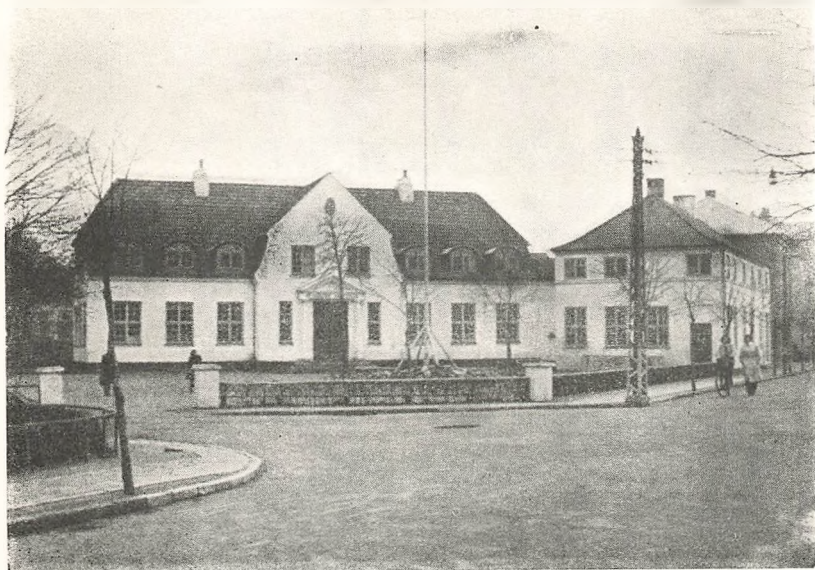
Inspektør Krogsgaard, Grindsted nr. 220.

Skolens girokonto: 11582.

Årsfesten

Lørdag den 25. juni 1949.

- Kl. 13 Gudstjeneste i Grindsted kirke.
- Kl. 14 Kaffepause.
- Kl. 15 Translokation og skoleafslutning.
- Kl. 17¹⁵ Spisepause (the fås på skolen til medbragt mad og sukker).
- Kl. 19 Elevforeningens generalforsamling i L.
- Kl. 20 Futtrup taler.
- Kl. 21 Kaffebord (ordet frit).
Derefter dans.
- Kl. ca. 1 Afslutning.

Grindsted Kost- og Realskole

er oprettet som privatskole i 1902 og har siden 1917 haft ret til at dimittere til alm. forberedelseseksamen («præliminæreksamen»). I årene 1917—48 har 781 elever bestået denne eksamen ved skolen.

Efter den nye eksamensordning, hvorefter der første gang dimitteredes i 1948, foregår undervisningen i 5 realklasser. Eleverne optages i 1' realklasse i 11—12 års alderen.

Eksamen tages med 2 fremmede sprog, engelsk og tysk. Endvidere undervises der i fransk og latin, og der kan aflægges tilslægspøve i disse 2 sprog ved skolen.

Kostskolen.

Der føres tilsyn med kostelevernes lektielæsning. — Kosteleverne har pligt til at deltage i 1 times legemligt arbejde daglig (havearbejde, oprydning o. s. v.). Bortset fra gulvvask skal de selv holde deres værelser i orden.

Fritiden søges udfyldt med sport, fællesture o. a.

Kosteleverne skal hver søndag skrive brev til deres hjem. Det forudsættes, at kosteleverne kan tilbringe efterårs-, jule-, påske- og sommerferie i deres hjem eller hos andre pårørende.

Kosteleverne medbringer sengeklæder, lagner, håndklæder, toiletrekvisitter og en kuffert eller kommode til tøjet. Alle personlige ejendele (også sengetøj) skal være mærkede med elevernes forbogstaver!

Eleverne indtager alle måltider sammen med skolebestyreren og hans familie samt de lærere, der spiser på skolen. Der er fælles dagligstue for eleverne. — Telefonopringninger til kosteleverne må henlægges til spisetiden (18,30—19,00).

For at lette kontrollen med kosteleverne er det et bestemt ønske fra skolens side, at disse **ikke** modtager penge fra pårørende uden om skolens lømmepengeordning: Eleverne (under 18 år) får hver lørdag udbetalt fra 1,50—2 kr.

Kan en elev ikke møde planmæssigt efter en ferie, skal hjemmet pr. telefon eller telegraf straks underrette skolen herom.

Indkøb på regning kan kosteleverne kun foretage på rekvisitionssedler, udleverede af skolen. Hvis ikke anden aftale er truffet med skolen, skal indkøb ud over skolerekvisitter foretages fra hjemmet.

Betaling for kost og ophold, lys og varme på værelset er 140 kr. om måneden. (Der betales for 10 måneder.) Desuden betales for undervisningen den sats, som gælder for vedkommende elevs klasse. Angående dette samt fripladser henvises til afsnittet: Skolepenge.

Dagplan for kostelever.

- Kl. 7¹⁵ : Vækning.
" 7¹⁵ — 7⁵⁵ : Ophold på værelset. Sengen redes, værelset ordnes.
" 7⁵⁵ : Morgenpræsentation i spisestuen.
" 8 : Morgenmad.
" 8¹⁵ — 8⁴⁵ : Arbejde i fri luft og inspektion af værelset.
" 8⁴⁵ — 9⁰⁰ : Rekvisitioner på skolekontoret.
" 9 — 9⁵⁵ : Læsestue.
" 10 : Skoletiden begynder.
" 11⁵⁰ — 12¹⁵ : Middag. Hænder, negle og hår i orden.
" 13⁴⁵ — 13⁵⁰ : Kaffebord.
" 15¹⁵ — 17³⁰ : Fritid.
" 17³⁰ — 18²⁰ : Læsetid på værelset.
" 18²⁰ — 18³⁰ : Eleverne ordner sig til aftensbordet.
" 18³⁰ : Aftensbord.
" 19 — 20 : Fælles læsestue. (For ældste kl. særplan.)
" 20 — 21³⁰ : Fritid. (Ophold på skolen.)
" 21³⁰ : Ringning til aftenvask og tandbørstning.
" 22 : Lyset slukkes.

Kosteleverne må ikke uden tilladelse flytte om på møblerne og ikke slå søm i væggene.

Skal skifte på sengene hver 3. uge og samtidig sende det snavsede tøj hjem.

Søndag aften serveres kaffe, og der er desuden forskellig underholdning under medvirken af lærerne og eleverne selv.

Togelever.

Togeleverne skal til bestemte tider uden for skoletiden opholde sig på skolen, hvor de under tilsyn i ro kan udføre en del af deres lektiearbejde.

Hvis pladsforholdene tillader det, kan enkelte elever tegne middags-abonnement på kostskolen (1,50 kr. pr. dag).

Eleverne ledsages *ikke* daglig fra og til jernbanestationen; det er skolen magtpåliggende, at dens elever *af sig selv* hævder en ordentlig og stiltfærdig opførsel i togene under deres skolerejser. Skulde det modsatte finde sted, modtages enhver meddelelse herom med tak.

Skolen har i år haft 201 togelever fra 3 amter (43 skoler fordelt over 24 sogne).

Disse elever kommer fra følgende baner:

Brammingebanen	39 elever
Brandebanen	17 "
Koldingbanen	37 "
Troldhedebanen	57 "
Vejlebanen	19 "
Vardebanen	30 "

Skolepenge.

Betalingen for de forskellige klasser er:

1. realklasse:	17 kr.	pr.	måned
2. "	19 "	"	"
3. "	20 "	"	"
4. "	22 "	"	"
5. "	25 "	"	"

Skolepengene betales forud for hver af årets 12 måneder og helst i månedens 1ste uge (for juni og juli dog under ét pr. 1. juni).

Brændselspenge er 24 kr. årlig og betales af kosteleverne i 2 rater, 1. okt. og 1. febr., af de øvrige elever med 2 kr. pr. md.

Eksamensafgift. Elever, der indstilles til alm. forberedelseseksamen, betaler 35 kr. i eksamensafgift.

For undervisning i fransk og latin, der ligger uden for den egentlige timeplan, betales ekstra.

Ordblinde.

Da mange elever viser sig at lide af ordblindhed i mere eller mindre udtalt grad, har skolen tilrettelagt særundervisning af disse børn.

Ind- og udmeldelser.

Efter den nye eksamensordning vil elever *i almindelighed* kun kunne *indmeldes* i 1' realklasse og til begyndelsen af skoleåret (1. august), ny indmeldelser skal helst være ledsaget af en udtalelse fra den skole, eleven forlader.

Udmeldelse må ske med en hel måneds varsel. Der betales altså for den måned, i hvilken udmeldelse sker, og for den følgende.

Fripladser.

Ubemidlede elever kan få hel eller delvis friplads af de bevillinger, der ydes af *Staten*, af *Vejle* og *Ribe amter*.

For finansåret 1947-48 havde *Grindsted kommune* bevilget et beløb, der anvendtes til procentvis nedsættelse af skolepengeydelse for elever fra kommunen. Dette tilskud kommer uden ansøgning alle de elever til gode, som har hjemmehøj i Grindsted kommune, og som ikke i forvejen gennem statsfripladsunderstøttelse eller på anden måde er helt fritaget for skolepengeydelse.

Ansøgning om fripladstilskud fra Ribe amt indsendes til skolen inden 20. juni, fra Vejle amt inden 1. december.

Skemaer til ansøgninger fås på skolen.

Hvis amts-, og fripladsunderstøttelser ønskes fornyede for det kommende år, skal der indsendes ny ansøgning.

Ordensregler.

Forsømmelser.

Såvel for skolens som for hjemmets skyld må enhver forsømmelse skriftlig meddeles skolen.

Gymnastik.

Ønskes en elev fritaget for gymnastik nogle få gange, skal der foreligge skriftlig meddelelse fra hjemmet. — For fritagelse i længere perioder kræves lægeattest.

Konfirmation.

Skolen ser helst, at *forberedelsen* finder sted i vinterhalvåret i 3. realklasse. Konfirmationen kan sikkert efter aftale med præsten eventuelt henlægges til det følgende efterår.

Karakterbøger.

En gang hvert kvartal får eleverne karakterbøger med hjem til forevisning og underskrivning.

Frikvarter.

Ønsker hjemmet, at en elev bliver inde i frikvarteret, må skriftlig meddelelse herom sendes til skolen. — Eleverne må ikke uden tilladelse forlade skolen i frikvarteret.

Knuste ruder m. m.

Al skade på skolens materiel skal straks anmeldes og må erstattes.

»Glemmeskabet«

er til stadighed alt for vel forsynet med ting, der ikke er mærkede og derfor ikke kan afleveres til ejerne. Det kan derfor ikke kraftigt nok henstilles til hjemmene, at skolerekvisitter, overtøj o. s. v. mærkes med navn.

Sparsommelighed.

Skolen anmoder indtrængende hjemmene om, at elevernes lomme penge indskrænkes mest muligt, så børnenes „slikken“ ikke tager overhånd.

Penge og værdigenstande

må *aldrig* opbevares i frakkelommer eller tasker, men skal deponeres hos en lærer til skoletidens ophør.

Skolebøger.

For at spare hjemmene for unødige udgifter har skolen truffet aftale med byens boghandlere om at købe og sælge *pæne*, brugte Bøger. Ved denne ordning kan bogudgifterne nedsættes med ca. 40%. Ikke mindst af denne grund kræver skolen, at bøgerne til stadighed er forsynede med solidt omslag.

Afgangsklasserne har gennemført den gode skik at aflevere en del af deres bøger til et boglegat for trængende kammerater (udlaan!).

Legatet styres af ældste klasses klub-bestyrelse i forbindelse med skolen.

NB. *Ved privat køb af brugte bøger er det nødvendigt at sikre sig, at disse ikke er forældede udgaver. — Der må ikke skrives navn i bøger, før disse har været forevist på skolen.*

Følgende bøger bruges:

Religion:

Martensen & Pauli: Bibelhistorie (1.—5. realklasse).
Højskolesangbogen.

Dansk:

Hansen & Heltoft: Dansk Læsebog f. Mlsk. I—III (1.—3. realkl.).
Heltoft, Madsen og Froedahl: Dsk. Retskrivn. og Stil.
Hansen, Heltoft & Winther: Dsk. Læsebog f. Præliminærklasserne (4.—5. realkl.).
Aage H. Petersen: Den danske Stil i Mellem- & Realskoler (1.—5. realkl.).
Byskov: Mindre Lærebog i Grammatik (4.—5. realkl.).
Hedelund: Sprogøvelser (1.—3. realkl.).
P. Christensen: Svensk Læsebog (3.—5. realkl.).

Engelsk:

Friis Hansen og Nielsen: Engl. for Mellems. med Øvelseshæfte i 1.—4. real.
Jespersen: Engelske Læsestykker (4.—5. realkl.).
Kindt-Jensen: Engelske Stiløvelser f. Mlsk. (3. realkl.).
Boysen: Engelske Digte (5. realkl.).
Egekvist; Stories and Anecdotes (4.—5. realkl.).

Tysk:

Ellen Lange: Tysk Begynderbog (2.—3. realkl.).
" " Tysk Læsebog f. Præliminærskoler (4.—5. realkl.).
" " Tysk Grammatik (4.—5. realkl.).
" " Tysk Stiløvelse I—II (4.—5. realkl.).

Fransk:

Nielsen & Hoffmann: Fransk Begynderbog (4.—5. realkl.).
E. Bruun: Fransk Grammatik (5. realkl.).

Latin:

Kr. Mikkelsen: Latinsk Læsebog for Mlsk.

Historie:

Henrik Madsen: Verdenshistorie f. Mlsk. I—IV (1.—5. realkl.).

Flemming Dahl: Samfundslære for Realkl. (5. realkl.).

Geografi:

C. C. Christensen: Geografi f. Mlsk. I—II (1.—5. realkl.).

Naturhistorie:

Bjerre: Zoologi for Realskoler (1.—5. realkl.).

Balslev & Simonsen: Lærebog i Botanik (3.—5. realkl.).

Rasmussen & Simonsen: Org. Kemi.

Rasmussen & Simonsen: Lille Flora (1.—5. realkl.).

Fysik:

Th. Sundorph: Fysik for Realskoler (2.—5. realkl.).

Rasmussen & Simonsen: Uorg. Kemi for Mellemkolen (3.—5. realkl.).

Matematik:

Ebbesen & Klintø: Aritmetik f. Præliminærskolen (2.—5. realkl.).

Jul. Petersen: Lærebog i Plangeometri (3.—5. realkl.).

Marcussen og Thøgersen: Eksamensopgaver. (4.—5. realkl.).

Heckscher: 1000 aritmetiske Opgaver (2.—3. realkl.).

Larsen: 365 geom. Opgaver (3.—4. realkl.).

Erlang: Logaritmetavle (4.—5. realkl.).

Regning:

Priis-Petersen & Jessen: Mellemskolens ny Regnebog I—IV (1.—4. realkl.).

Marcussen & Thøgersen Eksamensopgaver (4.—5. realkl.).

Fra opf. af H.C.Andersens „Kærrestefolkene“. solister og kor.

Demittender.

Afgangsholdet 1948.

Forældres el. værges stilling og bopæl er vedføjet i parantes.

A. Klassen:

1. Martha Kirstine Andersen (Førstelærer, Filskov) 13,69 p.
2. Hans Hornhaver Bruun (Førstelærer, Nordenskov) 14,27.
3. Søren Eigil Bertram (Smedemester, Filskov) 13,03.
4. Anna Herdis Christensen (Fabrikant, Billund) 14,58.
5. Bertel Kristian Pagh Christensen (Gårdejer, Hoven) 13,20.
6. Anna Birgit Friis (Entreprenør, Stakroge) 12,88.
7. Grete Staarup Frederiksen (Førstelærer, Bøvl, Sdr. Omme) 14,54.
8. Martha Elisabeth Frank (Smedem., Nordenskov) 13,20.
9. Axel Andreas Haahr Hansen (Gårdejer, Skovlund) 14,19.
10. Poul Anders Hunsdahl (Førstelærer, Sdr. Felding) 13,75.
11. Inga Gejl Jensen (Gårdejer, Mølby) 14,61.
12. Kurt Vestergaard Jensen (Fabriksarbejder, Blåhøj) 14,31.
13. Karen Søndergaard Jensen (Gårdejer, Filskov) 14,25.
14. Inger Kristensen (Gårdejer, Nordenskov) 14,62.
15. Kaj Krongaard Kristensen (Gårdejer, Mølby) 14,40.
16. Henning Kristian Gejl Lyngø (Cykelhdl., Mølby) 14,02.
17. Werner Mikkelsen (Mejeribest., Vandel) 13,81.
18. Erik Nielsen (Barbermester, Stakroge) 12,38.
19. Grethe Brink Nielsen (Tømrmester, Sdr. Omme) 13,64.
20. Jenny Margrethe Olsen (Fyrbøder, Sdr. Omme) 14,06.
21. Grete Olsen (Tømmerhdl., Sdr. Omme) 12,68.
22. Dagny Pagh (Gårdejer, Blåhøj) 14,45.
23. Folmer Spicker (Barbermester, Stakroge) 12,86.
24. Ruth Staby (Gårdejer, Hejnsvig) 14,29.
25. Rudolph Winther Sørensen (Købmand, Blåhøj) 12,57.

B. Klassen:

1. Marry Kjestine Andersen (Stationsbest., Vejrup) 13,41 p.
2. Hans Laur. L. Friis (Elektricitetsværksb., Bække) 11,85.
3. Else Hjort Gregersen (Landinspektør, Grindsted) 14,41.
4. Erland Hansen (Gårdejerske, Bække) 13,92.
5. Finn Schmidt Hansen (Malmester, Glejbjerg) 13,53.

6. Kamma Hansen (Tjener, Grindsted) 12,11.
7. Inger Marie Jørgensen (Førstelærer, Hejnsvig) 14,11.
8. Aksel Johannes Kristensen (Skotøjshdl., Hejnsvig) 13,79.
9. Karl Lund (Inspektør, Vejle) 14,56.
10. Verner Nordbæk Mikkelsen (Gårdejer, Grindsted) 11,70.
11. Karen M. Margr. Nielsen (Renseriejer, Grindsted) 13,51.
12. Else H. Lund Pedersen (Landmand, Bække) 14,02.
13. Karl Viggo Pultz Pedersen (Frugtavler, Hadsten) 13,59.
14. Vagn Birkelund Pedersen (Arbejder, Stakroge) 13,61.
15. Henning Rasmussen (Distriktsmontør, Grindsted) 12,72.
16. Peter Kristian Søgaard (Landmand, Glejbjerg) 14,25.
17. Tonni Voss Sørensen (Barbermester, Glejbjerg) 14,22.
18. Torben Otto Schmidt (Direktør, Hellerup) 13,95.
19. Annelise Therkildsen (Skovfoged, Grindsted) 14,32.
20. Thordis Karen Sofie Tonnesen (Restauratør, Vejle) 12,39.
21. Lilly Vinbech (Skovfoged, Tofterup) 11,40.
22. Henrik Østerby (Tandlæge, Grindsted) 14,01.

Flidspræmier.

Boghandlerne Sørensen og Damgaard Jensen samt Grindsted Rotaryklub har skænket smukke flidspræmier, der på afslutningsdagen sammen med elevforeningens og pastor Præstholms flidspræmier og en anonym gave tildeltes følgende elever:

Inga Gejl Jensen,
 Annelise Therkildsen,
 Karl Lund,
 Grethe Staarup Frederiksen,
 Anna Herdis Christensen,
 Inger Kristensen,
 Inger Marie Jørgensen,
 Viggo Pultz Pedersen.

Lærerpersonalet og fagfordeling.

Mogens Høirup: Historie, sang, religion.
Frk. Maja Pedersen: Dansk, tysk, historie.

N. Krogsgaard: Regning, matematik, fysik.

Fru Hedvig Krogsgaard: Dansk, regning, matematik, geografi.

Harald Thomsen: Naturhistorie, geografi, tegning, matematik, regning.

Frk. Agnethe Vig-Nielsen: Engelsk, tysk, sang.

L. Stråse Kjør: Engelsk, tysk, fransk, fysik.

E. Bøgeskov Pedersen: Geografi, naturhist., regning, tegning, skrivning.

Pastor Jørgen Fenger: Latin, religion, historie.

Knud Madsen: Dansk, gymnastik, regning, skrivning, geografi, naturh.

Fru Herdis Hansen: Gymnastik, regning, håndarbejde, historie.

Forskellige meddelelser.

Boghjælp.

Da staten efter den nye tilskudsordning yder et mindre beløb til hjælp til bogkøb, kan der fremtidig i særlig krævende tilfælde ydes nogen støtte. Ansøgning herom indsendes til skolen.

Endvidere kan der søges om boghjælp fra 9. kl.s boglegat, der er oprettet af 9. kl. og vedligeholdes af bøger, som afgangsklassen og andre klassers elever skænker til brug for ubemidlede kammerater.

Lejrskole.

Skønt lejrskolen nu er en kendt og anerkendt skoleform, vil måske enkelte spørge, hvad ordet lejrskole dækker over, og det korteste svar herpå må vist blive: Skole først, lejr sidst. Og spørges der, hvad hensigten er med den, synes jeg ikke, der kan svares bedre end ved at citere en af dens pionerer, miss Mary A. Johnstones ord efter nogle af de første lejrskoleforsøg: »Vi håber som et resultat af vore forsøg, at deltagerne, når de i fremtiden færdes ude omkring, må finde større forståelse og større glæde i det, som de før lod uænsset, fordi det var for kendt, og at de ikke må gå ind i den store useende og tankeløse skare, der kan leve midt i de største og mest æggende af jordens mysterier uden nogen sinde at spørge eller undre sig.«

Grindsted Realskole tog lejrskoletanken op i 1938, og lejrskoleopholdene på Grænsehjemmet i Kollund var ved at blive et fast led i skolearbejdet, og vi havde derfra så gode erfaringer med hensyn til denne arbejdsform, at det føltes som et savn, da disse lejrskoleophold i de senere år måtte indstilles.

I år har skolen gjort et forsøg med lejrskole i Møgeltonder, og det faldt så heldigt ud, at vi med glæde gentager det. Den smukke gamle landsby og den særprægede marskegn med de mange historiske minder og grænsens »sang« om kampen for vor folkeret i fortid og nutid gør stedet ideelt for en lejrskole.

Opholdet varede fra 13.—18. september. Antallet af elever var 28, og disse var delt i 4 grupper. Dagen var delt mellem gruppeekskursioner, fællesekskursioner og skriftlige arbejder og aftenen mellem foredrag, oplæsning og lign. Hvor det var muligt, havde vi sagkyndig assistance af folk fra egnen, bl. a. hr. sen. og jun. købmand Filskov, hr. cand. mag Knud Fanø, seminarielærerinde Kirsten Horsbøll — vi siger tak endnu en gang, det bidrog i høj grad til at give os et levende indtryk af, at vi befandt os på sønderjydske jord.

Før at give et indtryk af arbejdsformen aftrykkes nedenfor en dagplan.

Onsdag d. 15. september.

7—8,30: Normalplan.

8,30—11,50: Grupperarbejder.

1. gruppe: Meteorologiske iagttagelser. Opmåling af lejrskolebygning.

2. gruppe: Ekskursion til Schackenborg slot og park.

3. gruppe: Bot.-zoologisk ekskursion til Bønderby sø.

4. gruppe: Eks. til Gallehus (guldhornsfundene og guldhornstenene).

12—12,30: Normalplan.

13,30—18: Fælleseks. til pumpestationen ved Lægan (marskens afvanding) og Højer sluse. (Uden for programmet besøg på Vidaa køleskabsfabrik).

18,30: Aftensmad.

20—21,30: Dagbogføring. Hr. købmand Filskov sen. fortalte oplevelser fra før genforeningen (fra bogen: »Lunets Sønner«).

21,30—22: Normalplan.

Harald Thomsen.

Der ringes ind.

Falck's Redningskorps.

Skolen har tegnet abonnement hos Falck, som bl. a. vedligeholder skolens forbindingskasse.

Udvidelser og nyanskaffelser.

Det nye centralfyrr, der indviedes med dette skoleårs begyndelse, har nu stået sin prøve, og det kan siges, at det bestod den med glans.

Allerede inden eksamen i år bliver der sat nye borde i endnu to lokaler, det er dyrt, men dejligt. Endvidere fortsætter anskaffelsen af nye tavler (Borchs patenttavler), så disse nu findes i alle klasseværelser.

Under hygiejniske foranstaltninger kan henregnes en hovedreparation af drengenes toiletter og en stor håndvask med 5 haner i gangen.

Der er i årets løb anskaffet yderligere 8 farvefotografier af kendte danske kunstnere.

Biblioteket.

Skolen har fået et nyt bibliotek på godt 900 bind. Resultatet af et samarbejde mellem eleverne og skolen. Skolen bekostede de nødvendige reoler, og eleverne kom med een eller flere bøger hver. Et glimrende eksempel på, hvad der kan udrettes i fællesskab. Lærer Stråso Kjør har som bibliotekar ydet en stor indsats både med katalogisering og med indbinding af bøgerne, et arbejde, hvori kosteleverne deltog med stort udbytte.

Håndbiblioteket har været stærkt benyttet af de ældste klasser til stilskrivning og lektieforberedelse, en udvikling, som skolen støtter af al evne. — I det nye skoleår vil klasse L. blive indrettet som skolelæsestue.

Sangtime i L.

Filmsforevisninger.

Skolen har fast aftale med Statens Filmscentral, der leverer en ugentlig film. Desuden modtager skolen lysbilleder gennem Skolecentralen i Esbjerg, ca. 20 serier årlig.

Films i skoleåret 1948—49:

1. Vinavl i Rhin-egnene.
2. Sverrig.
3. Brændsel fra danske moser.
4. Sønderjylland.
5. Grønland.
6. Tunis og Algier.
7. Yellowstone Nationalpark.
8. Elektricitetens kem. virkninger.
9. Usynlige skyer.
10. Hvorledes krystaller dannes.
11. Bestøvning.
12. Et samfund grundlægges.
13. Landsvalen.
14. Det danske dagblad.
15. Gummi.

Gaver.

Gaver, som skolen hjerteligt takker for:

Elev Chr. M. Hansen: en rørhøne. Elev Erik Langvad Jensen: et hvepsebo. Elev Chr. Lyhne Hansen: en stålorm. Hotelejer Anker Olesen: en silkehale.

Fritz Mynster.

Skolens afholdte skolelæge, Fritz Mynster, er død. Det er ikke overdrevent at sige, at meddelelsen virkede som en bombe, ikke mindst på skolen. Først stod man helt lammet og tvivlede på, at man havde hørt rigtigt; og da det endelig gik op for en, at det var rigtigt; ja, så stod man og vidste ikke, hvordan man skulle komme i gang igen. Vi var alle ramt, og hårdt ramt, vi kunne se det på hinanden, og vi kunne ikke tænke på andet.

Det er ikke nok, hvis jeg skriver, at Mynster var afholdt, for det dækker ikke, han var nærmere elsket af store som af små — det er stadig ikke til at forstå, at han ikke er mere.

Vi siger ham tak endnu engang, fordi hans virke faldt mellem os, således at vi fik lært hans rige personlighed og menneskelighed at kende. Han var uselvvisk og hjælpsom som få, han var trofast og havde et vidunderligt humør, der smittede alle, han kom i forbindelse med.

Ære være hans minde!

Mogens Høirup.

25 års jubilæum.

Som stort omtalt i Grindsteds presse fejrede bibliotekar frk. K. Thomsen 25 års jubilæum ved Grindsted sognebibliotek 1. februar i år, men et andet jubilæum af tilsyneladende mere beskednen art skal her omtales. Frk. Thomsen har i år for 25. gang været tilsynsførende ved skr. eksamen på Grindsted realskole. Det er sikkert et enestående tilfælde, men det har været af overordentlig betydning for skolen. Dette spinkle, fine menneske har med en urokkelig ro færdedes mellem de mange, mange eksamensnervøse elever gennem 25 år, altid forstående og beroligende. Hun kendte eleverne og de hende, hun interesserede sig for dem, og derfor og for aldrig svigtende interesse for skolen, dens ungdom og dens vel takker vi hjerteligt.

Niels Krogsgaard.

Af skolens dagbog.

10. maj begyndte skriftlig eksamen.
25. maj besøgte Nr. Nebel Realskole Grindsted. Drengene spillede fodbold. Resultatet blev trods omkamp 0—0. Nr. Nebel piger vandt 14—6 i rundbold.
17. maj var skolen inviteret til film af foreningen »Dansk Arbejde«, som også havde udsat stilopgaver. 6 præmier faldt til 8. a og b.
2. juni smykkedes skolepladsen med de nordiske flag til ære for norske og svenske gæster fra venskabsbyen Grimstad og Kjøping.
10. juni forærede bogtrykker Schrøder, Esbjerg, et meget smukt maleri, parti fra Esbjerg havn, til skolen.
11. juni udsendte vi årsskriftet.
16. juni var der optagelsesprøve til 5. og 6. klasse — der var 80 elever til prøve.
19. juni vendte hr. Thomsen hjem fra årskursus.
26. juni afholdtes translokation med stor deltagelse af forældre og gamle elever. Dagen indledtes med gudstjeneste ved pastor Alfred Odgaard, Ringsted, der talte ud fra Mathæus 16. kapitel. Ved translokationen var teatersalen mere end fyldt. Høirup talte om skolen og dens arbejde i året, der var gået og henvendte sig herefter til dimittenderne, det første hold, der dimitteredes efter den nye eksamensordning af 1944. Høirup talte herefter om de menneskelige egenskabers værdi. Dernæst sang frk. Vigs sangkor. Elevforeningens formand, fru dyrlæge Lauridsen, uddelte præmier til flere elever. Om aftenen var der fælles kaffebord i teatersalen, hvor Høirup viste sin smukke farvefilm »Årstiderne«, og hvor dimittenderne, 10- og 25-års jubilarene blev hyldet. Senere gik dansen på åben estrade i den af kulørte lygter oplyste have. Ved midnatstid opførtes »Rose-til og hendes moder«, og som sædvanlig sluttede festen med bål på stadion.
28. juni startede »Gøteborgturen«. »Moster«, fru Herdis, Krogsgaardene + 45 elever havde en vellykket tur, som omtales andet sted.
3. august startede elevforeningens tur til Holland.
17. august begyndte skolen igen. Høirup bød velkommen til en overvældende flok elever, nogle forældre, som vi var glade for at se, samt til de to nye lærere, hr. Bøgeskov og hr. Madsen. Efter morgensangen fordeltes eleverne i klasseværelserne. 9. a fik tildelt det nye klasseværelse, hvor billedet fra Esbjerg havn var ophængt.
28. august var der fripladsmøde på skolen.

1. september solgte eleverne Kræftmærker.
5. september var lærerne på en vellykket vejerstur.
10. september var vi til idrætsstævne i Varde. Vi havde ekstratog til og fra Varde, fint vejr og gode resultater.
13. september startede 8. b kl. på en uges lejrskole i Møgeltonder under hr. Thomsens ledelse.
15. september solgtes høstblomsten.
16. september var hr. og fru Høirup på besøg i lejrskolen.
18. september blev Folke Bernadotte myrdet, og Høirup talte ved morgensang om hans store arbejde for norske og danske koncentrationslejr-fanger og om hans arbejde i Palæstina.
24. september havde vi færdselsdag, og samme dag solgte 8. og 9. kl. fredsmærker.
29. september. Overbetjent Højbert uddelte fra trappen færdselsnålen til dem, der bestod cykleprøven.
4. oktober. 8. og 9. kl. hørte skolescenens udsendelse af »En skær-sommernatsdrøm«.
6. oktober var »kartoffeldag«, idet kosteleverne samlede kartofler på »Godset«.
7. oktober. Eleverne solgte Gigtmærker.
- 18.—25. oktober havde vi efterårsferie.
27. oktober. Kosteleverne hørte Peter Sand synge og Ole Mynster læse.
28. oktober solgte de store piger Lottmærker, og samme dag havde skolen besøg af politikommissær Kleberg, Kolding, der uddelte diplomer og cyklenåle i tilslutning til færdselsdagen.
10. november holdtes Mortensaften på skolen med steg, æblekage, lotterispil, sang og musik.
3. december. Horsens byorkester gav koncert for skolen i teatersalen.
7. december. Skolefest i teatersalen. Elever opførte »Kærestefolkene« under frk. Vigs ledelse. Førstelærer Toft, Bække, havde indøvet orkestret, der bestod af musikere fra Bække. Der var enorm tilslutning, og det var en vældig god fest.
21. december, den store nye reol blev stillet op i L. Samme aften havde kosteleverne juleafslutning.
22. december havde vi en hyggelig juleafslutning i gymnastiksalen. Hr. Høirup og Birte spillede, og frk. Vigs kør sang.
7. januar begyndte vi igen efter juleferien.

12. januar hørte hele skolen, fordelt i 3 klasseværelser, udsendelsen: Vor kongefamilie.
 22. januar gentoges »Kærestefolkene«. Komponisten J. L. Emborg m. frue var skolens gæster.
 23. januar døde vores skolelæge, F. Mynster.
 24. januar beså pressen vort nye børnebibliotek.
 24. januar havde skolen besøg af den norske rejselektor Sverre Engbrethsen, der dels fortalte, dels læste norsk litteratur for 8. og 9. kl.
 28. januar gav Horsens byorkester til almindelig glæde atter en koncert.
 31. januar gik stokeren til fyret i stykker, og vi måtte holde fri en dag.
 1. februar var der elevforeningsbestyrelsesmøde på skolen. Årsskrift og eventuelle rejser blev tilrettelagt.
 - 26.—27.—28. februar havde vi månedslov og fastelavsferie.
 9. marts viste sekretær Danielsen fra »Dansk Arbejde« en film for de ældste klasser, »Rationalisering«.
 10. marts var driftsbestyrere og trafikontrolører fra samtlige baner samlet på skolen for at drøfte sommerkøreplanen og skolens interesser i samme.
 11. marts holdtes fridag i anledning af kongens fødselsdag.
 12. marts var 8. og 9. kl. inviteret til handelsskolens vinterfest.
 18. marts viste Jens Bjerre sin film »Fra Cairo til Kap« for hele skolen.
 23. marts læste redaktør Martin Lyngvad »Ordet« for 7., 8. og 9. kl.
 9. april var der gymnastikopvisning.
 11. april solgte eleverne Dybbølmærker, og samme aften havde Klubben afslutningsfest.
 25. april solgtes Forårsblomsten.
-

„Mesterlektiens klub“.

1948—49.

Vi startede d. 27. september med et fællesmøde og havde fået hr. Krogsgaard fri. Ved hans bistand dannedes den klub, som vi alle ventede os en del af. Der blev valgt bestyrelse, forskellige udvalg o.s.v., men til forskel fra tidligere års skik vedtog man ikke at betale kontingent. Derimod var der enighed om at drikke kaffe ved hvert møde.

Vort første egentlige møde blev afholdt 4. oktober, og vi fortsatte hver 14. dag indtil marts. Vort program gennemførtes således:

Ole Mynster: Oplæsning af forskellige digte.

Redaktør Leth: Indledning til diskussion om emnet: »Vore straffelove«.

Knud Pedersen: Fremførelse af Storm P. historier.

Smedemester Andersen (den jydsk smed) fortalte historier på jydsk.

Redaktør Christensen: Foredrag om systemskiftet 1901.

Skolebestyrer Høirup: Foredrag om kulturens vandring.

Hr. Kjær opfører »Baskervilles Hund« på modelteater.

Frk. Maja Pedersen: Om og af Kaj Munk.

Alle vore klubbemøder har været vellykkede, og vi tror, vor klub har løst den opgave, der var dens mål, nemlig at forøge og fæstne det fællesskab, der skal binde os til vor gamle skole og vedligeholde lysten til atter at samles her, når vi nu om kort tid spredes for alle vinde.

Klubbens afslutningsfest formede sig i år som et besøg af radiovognen, og her medvirkede en række repræsentanter for såvel byen, skolen som kostskolen. Som speaker virkede hr. postmester Olesen. Vi sluttede med dans i gymnastiksalen.

På bestyrelsens vegne:

Gunnar Skov.

Luftfoto af skolen.

Lørdag d. 25. juni

Arsfest med gudstjeneste, tranlokation og skoleafslutning. Se programmet side 2.

Elevernes forældre, gamle elever og andre interesserede indbydes venligst til at overvære prøverne samt til at deltage i årsfesten.

Det nye skoleår

begynder tirsdag den 16. august kl. 10.

Grindsted Realskole i maj 1949.

Mogens Høirup.

Årsskrift 1949

udgivet af

Grindsted Realskoles elevforening

20. Årgang
redigeret af bestyrelsen.

Grindsted Realskoles elevforenings bestyrelse
1948-49.

Fru Dyrlæge Lauridsen, Thyregod, formand.
Bankelev Jenny Forup, Grindsted, kass.
Inspektør Niels Krogsgaard, Grindsted.
Skolebest., cand. mag. Kr. Pedersen, Vejen.
Gymnasieelev Henrik Østerby
Fru Civilingeniør, Karen Andreassen, København.
Realskolelærer Thomsen, Grindsted.

Elevforeningens gironummer er 13520

Årsberetning.

Som det vil huskes fra generalforsamlingen sidste år, ville vor formand fru Anna ikke fortsætte i embedet. Samme forsamling gav tilladelse til, at den nye bestyrelse, der for resten blev næsten som før, konstituerede sig med formand o.s.v. Vi har gjort forsøg et par gange, men er endt ved den kendsgerning, at det eneste rigtige er, at fru Anna beholder titlen. Altså, foreningen har strengt taget ikke haft nogen formand i det forløbne år, og mærkelig nok, der er ikke sket nogen forandring fra det hidtidige, og forklaringen må jo være den ganske simple, at vor forening har været så fasttømret af fru Anna, at den simpelthen måtte fortsætte ad de sikre baner, selv uden formand. Beklageligt er det, at en sådan formand stadig tænker på at trække sig tilbage fra førstepladsen. Jeg husker Futtrups svar ved en eller anden lejlighed, nemlig: »Det er en dårligt ledet skole, der ikke kan undvære sin leder.« Det gælder altså for samme skoles elevforening. Nå, men hvad er det, der ellers skal berettes?

Afslutningsfesten sidste år var sikkert ikke meget forskellig fra de tidligere års fester, og dog! Vi begyndte med gudstjeneste, pastor Alfred Odgård talte for fyldt kirke. Translokationen var som før, teatersalen kunne bare ikke nær rumme de mange børn, forældre og gamle elever, der var mødt op. Og aftenen! Mon den ikke forløb som før: Kaffeborde i teatersalen, dans på skolen — estrade i haven, bål på pladsen ved anlægget! For de, der er med, forholder det sig således, at hver afslutningsfest er noget for sig, en egen stemning, liv og latter, fornuftig sludder med en kammerat, man ikke har set i mange år, et gensyn med noget, man næsten havde glemt, men som stadig har betydet noget for en, den mærkelige skoletid, der trods alle omskiftelser har bundet en, den træffer man i fuldt mål på afslutningsdagen.

Beretningen skal vel egentlig omhandle, hvad vi har udrettet. Vi har holdt 2 bestyrelsesmøder, der begge har drejet sig om årsskriftet, vi har tilrettelagt en Hollandstur for medlemmerne, men herom har alle fået besked — Harald Thomsen vil sige lidt mere herom i dette årsskrift. Vi har ordnet

en tur for afgangsklassen til Sverrig. Jo, vi har haft meget at gøre! Et åbent spørgsmål er stadig foreningens grund og huse i Vejers. Vi har undersøgt muligheden for at købe en krigsbarak i Oksbøl, men vi kan ikke magte det økonomiske, vi efterlyser derfor en overkommelig og god løsning af sommerhusspørgsmålet.

Afslutningen er som bekendt i år d. 25. juni, og vi venter en invasion, der helt overgår de tidligere fester, ikke mindst fordi Futtrup har lovet at tale ved aftenfesten kl. 20.

Vel mødt d. 25. juni! Hjertelig hilsen!

Niels Krosgaard.

25-års jubilarene.

Rahbek Eg Andersen,

søn af amlsrådsmedlem, gårdejer M. Eg Andersen, Sdr. Omme. I Sdr. Omme Bank 1924; Esbjerg 1925—27; Varde Bank, Ølgod, til 1947. Siden da direktør for banken i Årup. Gift m. Ditte Møller fra Ølgod. 1 barn.

Petrea Andreassen,

gift Hostrup Sørensen. Datter af afd. købmand A., Vandel, gift med repræsentant Hostrup Sørensen, der nu er udnævnt til direktør for det firma, han er ansat i. 1 datter.

Annie Christensen har ikke været til at formå til at svare.

Carl Christensen,

søn af skovridder C., Vorbasse. 1934 juridisk embedseksamen, siden landsretssagfører og fra 1943 selvstændig praksis i Hornslet. Gift med tandlæge Karen Hollensen, 2 børn.

Villiam Grove,

søn af landmd. G., Hejnsvig. Sognepræst i Juelsminde.

Edith Gydesen,

gift Bruun. Datter af sognefoged, gårdejer M. Gydesen, Lindved, gift med dyrklæge J. A. Bruun, Lindved. 3 børn.

Magda Hansen,

gift Nielsen. Datter af tømrerm. H., Vandel, lærte tandteknik i Vejle, rejste derpå til København. 1935 til dato tandtekniker i Kolding. Begge med i Sydjysk Amatørteater. 1 søn på 12 år.

Niels Clausen Lukmann,

født Hansen, søn af gdr. H., Vejrup. Student 1927, cand. mag. 1933. Dr. phil 1943. Universitetsadjunkt fra 1943. Gift 1939 med Guri Andersen fra Oslo. 3 døtre fra 1 til 9 år.

Søren Poulsen Larsen,

søn af gdr. L., Vesterhede. Kommunebogholder i Ansager.

Svend Aage Nordbech,

søn af postbud N., Randbøldal. Handelsuddannet i De danske Foderfabr., Vejle, ansat i Vejle Dampmølle. Fra 1931 ansat ved Den Kellerske Anstalt, Brejninge, senere fuldmægtig og kasserer samme sted. Gift med afdelingslæge Else Brincher. 1 dreng og 2 piger.

Jørgen Tarp Riising,

søn af bagerm. R., da Hejnsvig. Jørgen angiver ikke nogen data, men er nu dyrlæge i Sønderborg. Gift med Jemie Schmidt Andersen og har 3 børn.

Johannes G. Sørensen,

søn af købmd. S., Ansager (tidl. Sdr. Omme). Student 1927. Journalist ved Vejle Amts Folkeblad til 1933. Leder af »Jyllandsposten«s Københavns-redaktion til 1938. Ved Pressens Radioavis 1946 — afbrudt sept. 44 til befrielsen. 1944 ansat ved den svenske Radiotjänst's dansksprogede udsendelser. Juli 44—maj 45 knyttet til BBC, London. Efter hjemkomsten alter ved radiofonien. 1946—47 ved Carl Allers Etablissement. Nu redaktør for Berlingske Tidendes udenrigspolitiske nyhedstjeneste.

Karl Vilh. Christensen,

søn af afd. postpakmester C., Grindsted. Uddannet hos købmand Thorning, Grindsted. Har nu en tricotageforretning i Frederikshavn. Gift med Gerda Mortensen. 2 børn.

Regnar Christensen,

søn af kæmner C., Nykøbing M. Det ligner ham godt nok at skrive om alt andet end de stillede spørgsmål. Regnar er nu overkriminalbetjent i København, gift med Inge Roy, der andetsteds skriver om hans hjemkomst fra de tyske fangelejre. Ingen børn.

Anton Jensen,

søn af bankbestyrer J., Grindsted. 1924—25 Andelsbanken, Give, til 1937 Handelsbanken, Varde, til 48 Handelsbanken, Odense, og siden bogholder i Handelsbanken i Varde. Gift med Anna Larsen fra Nyborg. 1 dreng og 1 pige.

Halfdan Jørgensen,

søn af telegrafmester J., Grindsted. Tog lærereksamen, blev siden student, er nu lærer i Århus. Gift og har 3 børn.

Hans Peter Kristensen,

søn af skomager K., Nordenskov. Kommis 1930, har siden været beskæftiget ved handelsvirksomhed i Tistrup. Gift med Elna Damg. Andersen. 1 datter på 1 år.

Karen Marg. Kristensen,

gift Pettersson. Datter af manufakturh. K., Grindsted. Var de første år dels hjemme og dels på realskolen. Gift med skoleinspektør Sv. Åge Pettersson, Åkirkeby, der har været lærer ved Grindsted Realskole. 2 børn, 1 dreng og 1 pige.

Kirsten Horsbøl Kristensen,

datter af gdr. K., Tistrup. Lærerindeeks. 1938. Lærerinde i Ølgod 2 år. Siden 1930 ansat ved Tønder statsseminariums øvelsesskole.

Niels Krosgaard-Jensen,

søn af afd. gdr. Kristen Jensen, Grindsted. Lærereks. 1927. Ansat ved Grindsted Realskole fra 1927, siden 1942 inspektør samme sted. Forstander for Grindsted handelsskole.

Poul Kjalke (navneforandring fra Madsen),

søn af cand. pharm. M., Grindsted. Student 1927, cand. jur.

1934, fuldmægtig ved Københavns politis undersøgelseskommission 1936, kst. politiadvokat 1940, udnævnt 1941. Politimester i Maribo og tillige politikommandør over Fyn 1942. Udenrigsministeriets permanente observatør ved processen i Nürnberg 1946. Nu politimester i Rødby.

Jenny Mogensen,

gift Lyster. Datter af vognmand M., tidligere Grindsted. Kursus i vævning og håndarbejde og har beskæftiget sig med undervisning i disse fag. Gift med førstelærer Lyster, Bodelsker på Bornholm. 5 børn.

Esther Munk,

datter af afd. postmester M., Grindsted. Det vides, at Esther bor sammen med en bror, Randersgade 12, København, men det var jo ikke meget.

Erna Nielsen,

gift Øberg. Datter af tømmerh. N., Kolding. Uddannet i kontorfaget og var flere år bogholderske i Kolding. Gift med lærer Øberg, Frederiksværk. 3 børn.

Petrea Gaarde Sørensen,

datter af afd. urmager G. S., Grindsted. 1930 eksamen fra Teilmanns Institut. Massøse på Grindsted sygehus og privat praksis til 1946, siden fast ansat ved amtssygehuset i Grindsted.

Ketty Pedersen,

datter af gdr. Kr. Pedersen, Grejsdal. Gift med spindemester Hans Pedersen, Willerups Tæppefabrik, Vejle. 2 døtre.

1939—1949.

Kære klassekammerater.

Ti år er nu gået, siden vi forlod vor gamle skole. Glade og forventningsfulde drog vi ud i livet med det eftertragtede eksamensbevis i lommen. Vi var nogle »fandens karle«, der

nu skulle ud og vise, hvad vi duede til. Nogle tog ud i det praktiske liv, andre fortsatte med studierne, men eet kan vi sikkert alle blive enige om, at det var skolen derude på heden, der var med til at danne grundlaget for vor nuværende tilværelse.

Skoletiden kommer aldrig igen, er der et gammelt omkvæd, der siger, og det er så sandt, så sandt. Der var en egen ånd over Grindsted Realskole under Fultrups ledelse, en ånd, som især vi kostelever følte. Vi var ikke altid lige tilfredse. Visse forordninger syntes os dengang lidt smålige, men bagefter er man blevet klar over, at de var nødvendige, og tænker man i dag tilbage på skoletiden, ønsker man uvilkårligt, at man kunne gøre den om igen.

Meget er sket, siden vi skiltes. Krigen kom og vendte op og ned på det hele, men forhåbentlig er I alle sluppet helskindet igennem »de fem forbandede år«. Det ville have været morsomt, om vi havde holdt forbindelsen vedlige ved hjælp af en vandrebog el. lign., men desværre viser den slags ting sig i reglen umulige at gennemføre. I år har vi imidlertid en anledning til at mødes og genopfriske gamle minder. Afslutningen falder på en lørdag, og det skulle vel ikke være umuligt, om de fleste af os kunne afse denne lørdag. Tag kone og eventuelle børn med og så på gensyn den 25. juni.

Kværs.

Grindstedklubben.

Sæsonen indledtes den 27. oktober 1918 med en klubaften på Grand Hotel. Aftenen formede sig som en kunstneraften under medvirken af koncertsangeren Peter Sand, der akkompagneredes af sagfører E. Licht. Programmet bestod af kendte danske sange og romancer. I pauserne optrådte Ole Mynster velvilligst med digte og parodier. Publikum var meget begejstret for de to unge kunstnere, der begge fik overrakt blomsterbuketter.

Den næste klubaften afholdtes den 16. december, da postmester Aage Olesen viste film fra julemærkehjemmene, og

vi fik et levende indtryk af, hvor vigtig julemærkesagen er. Bagefter vistes en film fra postvæsenets juletravlhed. — Ved kaffebordet cirkulerede flere mapper, hvori personalet ved mange postkontorer hvert år på en smuk og kunstfærdig måde havde indklæbet julemærker. Postmesteren viste endvidere en film om frimærkefremstilling — en lækkerbidsken for filatelister. Som afslutning på aftenen læste skolebestyrer Høirup nogle kapitler af A. A. Milne's bog »Peter Plys« til stor moro for os alle.

Lørdag den 22. januar 1949 deltog klubben i skolefesten i teatersalen. Først viste hr. Høirup os lysbilleder fra krigens afgørende faser og fra Holland og Tyskland. — På scenen opførte derefter et kor under ledelse af lærerinde frk. Vig Nielsen assisteret af et orkester fra Bække for anden gang skoleoperaen »Toppen og Bolden« efter H. C. Andersen's »Kærestefolkene«. Opførelsen blev en meget stor succes, hvilket iøvrigt gjaldt aftenen som helhed. Teatersalen var fyldt, indtil dansen sluttede kl. 1.

Den 12. marts overværede vi efter invitation fra handelskolen og dens elever en aftenunderholdning på Grand Hotel. Viceskoleinspektør Malling, Varde, opførte bl. a. »Formaende Venner« og vandt stort bifald på sin fine komik. — Den udmærkede fest sluttede med dans.

Den 11. april var vi inviteret til afslutningsfest hos »Mesterlektion's klub« i realskolens gymnastiksal. Alt, hvad der foregik denne aften, kan ses under beretningen fra »Mesterlektion«.

Grindstedklubben takker for den gæstfrihed, vi møder på realskolen, ligesom vi takker hver enkelt, der har medvirket ved vore klubaftener.

Harald Thomsen.

Knud Eskildsen.

Marinesoldat på Grønland 1948—49.

Eigil Ungstrup, der er Elev fra 1945, har telegraferet en artikel til årsskriftet og fortæller her om, hvordan han som værnepligtig telegrafist blev udkommanderet til Grønland i 1948. Han opholdt sig i Godthåb endnu den 20/1 49, da hans artikel er skrevet.

Om sommeren havde de besøg af statsministeren og viceadmiralen, og derefter tog begivenhederne fart. E. U. skriver:

Samtidig med, at »Niels Ebbesen« gik hjemad, afgik inspektionskutteren »Alken« sydover. Om bord på den var 7 værnepligtige, 7 af vore kammerater, foruden en kaptajn-løjtnant, der var chef for skibet. Lidet anede vi dengang, at det var sidste gang, vi skulle se disse 8. Begivenhederne omkring »Alken«s forlis eller snarere forsvinden kendes vist fra dagspressen, så jeg behøver ikke at fortælle noget derom. Det var spændende dage, mens eftersøgningen stod på. Vi var to mand på vagt ad gangen, og vi var fire ialt. Vi fulgte begivenhederne på nærmeste hold, idet hele eftersøgningen blev ledet fra Grønlandske Marinekommando, og alle ordrer og rapporter både mellem Danmark og Grønland og til og fra de forskellige enheder, der deltog i eftersøgningen, gik gennem radiostationen her. Det var med sorg, vi en måned efter dens forsvinden måtte opgive eftersøgningen, men man kunne jo ikke forvente, at der nu skulle være nogle af besætningen i live, for på dette tidspunkt var vinteren jo allerede godt i gang deromkring, hvor den forsvandt. Man må sige, at der er gjort, hvad der kunne gøres, for at finde eventuelle overlevende. I eftersøgningen deltog tre danske og en amerikansk flyvemaskine foruden et marineskib og to af styrelsens skibe, og største delen af Danmarksstrædet blev finkæmmet gentagne gange.

E. U. fortæller videre om, hvordan sommeren forløb, fortæller om de mægtige afstande i landet, om manglen på trævækst og fortsætter:

Jeg tror, de fleste bliver overraskede, første gang de kommer Grønland på nærmere hold. Sådan gik det i hvert fald

mig og flere andre, og vi blev enige om, at det er sørgeligt, så lidt danskerne ved om Grønland, som jo dog trods alt er en dansk koloni. Hvor mange aner, at landet er så ujævnt og forrevet, at det de fleste steder næsten er fjeld ved fjeld. Under krigen kneb det meget hårdt for amerikanerne at finde en flade, der var stor nok til, at der kunne blive en landingsplads, der kunne anvendes af de største transportmaskiner. De har dog fundet een, nemlig Blue West One eller, som dens grønlandske navn er, Narsarssuaq i Julianehåbsfjorden. Narsarssuaq betyder den store slette. Klimaet er jo heller ikke helt det, man havde ventet. Mange tror jo, Grønland er en isørken, og det har jeg i alt fald ikke opdaget endnu.

Til slut sender E. U. en hilsen til alle kammerater fra Grindsted Realskole.

Hollandsturen.

Der har meldt sig ca. 10 deltagere, og der er altså plads til en del endnu. Turen kan antagelig gennemføres alligevel, men da den fortrinsvis er beregnet på gamle elever, opfordrer jeg interesserede til at melde sig hurtigst muligt.

Der startes fra Møgeltønder d. 28/6 om morgenen og køres over Flensborg, Hamborg, Bremen til den hollandske grænse. Derefter gennem nogle af Hollands smukkeste egne til Amsterdam, hvor der tilbringes et par dage. Efter at have oplevet Amsterdam, bl. a. med besøg på Rigmuseet, sejltur på kanalerne og udflugt til Volendam, videre til residensbyen Haag, Scheveningen (international badestrand) og Arnhem til Denekamp, hvor der overnattes. Sidste dag gennem Tyskland over Bremen—Hamborg til Møgeltønder.

Turen varer 6 dage og koster 245 kr.

Harald Thomsen.

Hollandsturen.

AUG. 1948

Tænk, vi skulle til Holland. For første gang siden 1939 gik elevforeningens tur igen over vor sydgrænse. Vi skulle starte kl. 5,30 om morgenen fra Ribe og boede derfor på hotel »Munken« om natten. Vi startede omtrent til tiden og kørte halvsovende til Tønder, hvor vi pakkede vor madkasse færdig, vi skulle selv sørge for maden undervejs. Fra Tønder kørte vi så mod syd over grænsen ved Sæd, der var blevet åbnet 1947 til aflastning af kølevognstrafikken. Vi kørte langs grænsen til Flensborg, og det glædede os at se, at den kun bar svage spor af krigen. Derfra kørte vi til Slesvig, hvor vi så Gottorp slot og flyvepladsen, der nu skulle bruges i trafikken på luftbroen til Berlin, til Rendsborg, hvis store kaserne er belagt med nordmænd, over Kielerkanalen til den store industriby Neumünster, hvor vi så de første forfærdende spor af bombningerne under krigen, og dog var det intet mod, hvad vi så i Hamborg, hvor vi kørte en rundtur gennem ruinbyen. Det var forfærdende. Ejendommeligt virkede det at se den store Bismarckstatue stå urørt, stirrende mod nord. Vi så også ruinerne af den mægtige hovedbanegård, havneområdet og den lukkede Elbtunnel, der blev brugt som beskyttelsesrum, og hvor så mange mennesker led druknedøden, da den blev ramt af en fuldtræffer. Og vi kørte videre gennem det ødelagte Tyskland, en lang strækning på autostrada, en pragtfuld landevej, men overalt så vi krigens spor i form af nødbroer, dårligt reparerede huller i vejbanen og bilkirkegårde. I Bremen beundrede vi det skønne og heldigvis ubeskadigede rådhus og Bremerdom, uden vinduer, men ellers velbevaret trods en ½ tons bombe. Vi var unægtelig noget trætte og forkørte, da vi nærmede os den hollandske grænse, men havde dog endnu så megen energi, at vi vendte hovedet og så Krupps sommerresidens, der i det tiltagende mørke så noget forfalden ud. Vågne og noget forbavsede blev vi, da vi ved den hollandske grænseovergang blev tilbudt grønne druer og dunede ferskner, blommer, æbler og pærer — for danske penge. Det smagte herligt efter en hel dags tørre lom-

memader. Glade var vi, da vi nåede vor første station, et lille »gasthaus« uden for Denekamp, hvor vi blev venligt modtaget af gamle Beckhuis. Det kneb lidt at falde til ro, for vi havde endnu ikke lært at sætte bøjler under feltsengene, så den ene seng efter den anden brasede sammen, og ejermanden måtte klare sig med gulvet.

Og så var vi i Holland. Vi nød det skønne land, der på baggrund af det ødelagte og snavsede Tyskland forekom os som et helt paradys. Den første formiddag besøgte vi en gammel bondegård. Udhusene har jeg ingen forstand på, men stalden så oldnordisk ud, derimod beundrede jeg deres opholdskøkken, der var et helt møbel- og porcelænsmuseum. Jeg ville gerne kunne have taget en skøn blå porcelænstepotte med mig. Jeg drømmer om den endnu. Og så kørte vi videre mod Amsterdam, Nordeuropas Venedig. Vi skulle bo der i to døgn. Vi boede i en forstad, Diemen, hvor vi blev elskværdigt behandlet og kun manglede lidt bedre toiletforhold, men det er måske os, der er forvænte. Allerede den første aften kørte vores chauffør, Jørgen, os ind til Amsterdam, hvor vi var på en herlig kanalrundfart med fornemme overdækkede motorbåde. Bagefter besøgte vi aftenlivet lidt, men også kun lidt, for vi fattedes alle penge, på nær nogle enkelte bankfolk, som var i besiddelse af »hård« valuta såsom sterling og dollar.

Næste dag var vi på køretur i Amsterdam. Vi var på Indisk Museum. Hvor var der skønt, man følte sig hensat til en anden verden, men fik kun lov til at blive i eventyret i 2 timer. Heller ikke havde vi tid nok til Rigmuseet. Man kunne have gået der mange timer. Hele Amsterdam bærer præg af de kommende kroningsfester, overalt blev der pyntet med lys i de hollandske farver.

En stor oplevelse var »Loppetorvet«. Aldrig har jeg set så meget skrammel og så mange værdifulde ting samlet på eet sted. Og blev man sulten under sin vandring, kunne man købe sig et kræmmerhus fedtkartofler og en stegt sild med eddike og løg. Det fortæredes på stedet uden brug af tallerken, kniv og gaffel og smagte ikke godt.

En af turens store oplevelser var det lille fiskerleje Volendam ved Zuidersøen. Fiskerbefolkningen går klædt i gamle

nationaldragter, og pudsigt så det ud, når en ung mor i sin nationaldragt kom kørende med sin lige så mærkeligt påklædte baby i en hypermoderne barnevogn. Her hjemme spiser vi ispinde på gaden, der spiste man røgede ål, uden brød eller anden tilsætning. Husene var bittesmå, rene dukkehuse, man fattede næsten ikke, at de kunne rumme en familie, og alt var lige så rent, som vi læser om det i vor engelskbog. Vi sad på molen og så ud over det blikstille vand med de mange både med brune sejl og fandt, at ingen pensel kunne gengive denne idyl.

På turen fra Amsterdam til Haag passerede vi Schipol flyveplads, hvorfra der starter, eller hvorpå der lander en maskine hvert 3. minut. I Haag beundrede vi Fredspaladset og konstaterede, at Danmark ikke behøvede at skamme sig over sin gave, isbjørnespringvandet i gården.

På vej mod Tyskland passerede vi Arnhem med den store kirkegaard og den sønderskudte Rhinbro, og i Utrecht nikkede vi genkendende til Jellingestenen, skænket universitetet af danske studenter, der var frihedskæmpere.

Den sidste nat i det fremmede sov vi, nej, det er mildt overdrevet, for vi festede den meste nat hos Beckhuis. Og da vi kørte turen tilbage gennem Tyskland, mindedes vi med vemod det skønne Holland med de dejlige landeveje, kanalerne, de henrivende beboelseshuse med skønne haver udenom og hvide gardiner i vinduerne. Og vi lukkede øjnene og sov gennem det triste Tyskland. Selv Musse og Ras var tavse, og end ikke de gule ærter i Bad Bramsted kunne kvikke os op. I nattens mulm og mørke nåede vi Ribe, kun vor utrættelige chauffør, Jørgen, og vor rejseleder, Aage, var vågne.

Vi havde haft en skøn tur, men livsaligt var det nu alligevel at blive vasket og gå i seng på en springmadras.

Hedvig og Niels Krogsgaard.

Afgangsklassens gøteborgtur 1948.

Turen til Gøteborg startede d. 28. juni fra Grindsted hovedbanegård med en god oppakning, godt humør og store forventninger. Turen gik over Randers til Ålborg og Frederikshavn, hvor vi gik om bord på »Kronprinsessan« og nød sejladsen i bekvemme liggestole på dækket. Snart så vi Sveriges kyst dukke frem, og i skumringen sejlede vi gennem skærgården ind i havnen fyldt med forventninger om det, vi skulle se og opleve i de kommende dage.

Næste morgen var vi tidligt oppe, vi måtte ud at beundre alle herlighederne, inden vi spiste vort første svenske måltid. Efter morgenmåltidet startede vi i regnvejr på en kanal- og havnetur indhyllt i store regnslag, der hørte til båden. Vi havde en rejsefører, der undervejs forklarede, hvad vi så, men da højtaleren skrattede og motoren dunkede, forstod vi trods svenskundervisningen ikke meget af forklaringen. Vi sejlede forbi de store dokker og forbi kajerne, hvor ocean-damperne lægger til. Netop i disse dage lå amerikabåden »Gripsholm« der, lige ankommet fra Amerika, og vi fik lejlighed til at beundre det flotte fartøj.

Desværre mistede turen noget af sin glans, for regnen tog til, og efter at have set »Gripsholm« skyndte vi os til »Søfartsmuseet«, hvor vi så den imponerende samling af forskellige skibstyper fra ældgamle dage og op til nutiden. Da vi kom ud derfra, øste det ned, og vi løb i strakt karriere til Bjørnegårdsvillaen, hvor en rigtig dansk middag ventede os.

Dagen derpå fik vi en dejlig tur ad bugtede veje langs Gøtaelven med den skønneste udsigt ud over dalen med skove og grønne marker, småsøer og den blinkende elv. Efter at have nået Trollhättan forestod der en lang spadseretur ud til sluserne, men hvor var der herligt. Da vi havde fundet et sted, hvor vi rigtig kunne nyde udsigten, blev den medbragte mad fortæret, og med friske kræfter fortsattes turen helt ud

til sluserne, hvor vi var så heldige at se et skib blive hævet fra en sluse til den næste.

Vi kom så tidligt tilbage fra turen, at vi kunne nå at handle, før butikkerne lukkede, og det varede ikke længe, før pigerne havde fået til en ny kjole, og man begyndte at lægge hjerren i blød for at klare tolden.

Om aftenen var de fleste af os i Lisaberg, og den følgende dag var vi ved en gammel dansk fæstning, Bohus, bygget omkring 1300 til forsvar mod svenskerne.

Da vi kom hjem, havde vi atter tid til at handle, og nu gik de sidste svenske tiører.

Dagen efter gik turen atter hjem. Da vi nåede Frederikshavn, spiste vi først middag i rejsebureauet og skulle have været til Skagen, men da det ikke regnede mindre i Danmark, måtte vi blive i Frederikshavn og gik i stedet i »biffen«.

Næste morgen begyndte så den sidste distance, men den var også streng. Vi var efterhånden så trætte af at rejse, at vi syntes, vi måtte have mindst 8 dages ekstra sommerferie, og humøret var heller ikke særlig højt. Adskillelsens time var nær, og det eneste, som trøstede os, var tanken om igen næste år at samles til en ny udenlandstur.

Anna Herdis Christensen.

Bondepige i Schweiz.

Hvis nogen i marts havde sagt til mig, at jeg to måneder senere skulle være bondepige i Schweiz, ville jeg have benægtet det kraftigt.

Schweiz har for mig som for mange andre altid stået som noget af det mest tillukkende, der kunne tænkes, og derfor greb jeg da også straks chancen, da den bød sig.

Rejselysten var kommet ind på vort kjoleatelier sammen med foråret. En skulle til Singapor, og en anden skulle på ferie i Norge. Min »nabo«, som skulle til USA, havde venner i Schweiz. Disse venner, som senere blev mit herskab, var unge og nygifte og havde netop overtaget en bondegård; men da de ingen arbejdskraft havde, havde de skrevet til min »nabo«, om hun ville komme og hjælpe dem. Jeg fik chancen og greb den uden betænkning.

En måned senere rejste jeg så med Nordexpressen fra København H. med Schweiz som mål. Da vi halvandet døgn senere nåede til Basel, var vi trætte og stive i alle lemmer efter den lange nat på togets hårde træbænke. Vi, der skulle arbejde i Schweiz, blev først gennemlyst, inden vi spredtes i alle retninger.

Da jeg vågnede den første morgen i mit nye hjem, var det første, jeg så, bjerge. De tre »lave« bjerge, som jeg kunne se fra min seng, var ca. 1000 m høje og oversåede med små lyse prikker. Først senere, da jeg fik at vide, at de små prikker var køer, gik det op for mig, hvor store dimensionerne var. De første dage var fulde af overraskelser. Først var der gårdens mærkelige indretning, den fremmedartede mad og den i det store og hele gammeldags indstilling.

Vor gård var en af de smukkeste i landsbyen, som bestod af 30—35 gårde foruden skolen og kirken, som naturligvis var katolsk. Stuehuset, hvis tykke mure var bygget af klippesten holdt sammen med kalk, var næsten kvadratisk og i to etager med et stort loft øverst oppe. Alle huse og gårde var gul- eller hvidkalkede med røde tage, og foran vinduerne var der om sommeren skodder og om vinteren forsatsvinduer.

Blomsterne stod imellem vinduet og skodden i fordybninger i karmen. Tværs gennem huset gik køkkenet, som var stort og lyst. Gulvet bestod af sekskantede røde og gule fliser, hvilket gav de lyse vægge og det hvidskurede inventar et festligt skær. Midt for den ene væg, med ryggen ind mod stuen og soveværelset var komfuret og den store bageovn, i hvilken vi hver uge bagte ofte store runde brød. Her var det eneste fyringssted i hele huset. Bagsiden af komfuret og ovnen, som begge nåede langt ind i stuen, dannede i deres beklædning af kakler og sandstensplader den såkaldte »kunst«, som man enkelte gange finder i Sønderjylland og Tyskland. Da køkkenet altid blev brugt som opholdsrum, var der lagt særlig vægt på at gøre spisekrogen hyggelig. Rundt om det hvidskurede kirsebærtræsbord var den faste hjørnebænk, ovenover hvilken husets ordsprog hang: »Gott gebe denen, die mich kennen zehnmal mehr als sie mir gönnen!« Til enhver familie hører et skriftsted eller et ordsprog, som man i regelen finder anbragt på et af de mest iøjnefaldende steder, f. eks. kunstfærdigt udskåret på husets gavl.

I forlængelse af og bygget sammen med stuehuset ligger avlsbygningerne. Da stuehuset er noget bredere end avlsbygningerne, dannes der således en lang, smal cementeret gård, over hvilken høloftet er bygget ud, så der dannes et halvtag. I høstens tid tjener dette halvtag ofte som læ for et pludseligt uvejr. Markerne ligger så langt fra gårdene, at det mange gange er vanskeligt at nå hjem med et læs hø eller korn, inden regnen strømmer ned.

Alle gårdens stalde og lader ligger på tværs af bygningen, således at der er indgang fra begge sider. Nærmest stuehuset ligger den store lade, hvorind man kører de fyldte hø- og kornlæs, og hvor arbejdsvognene overvintres. Oppe under taget er der et trisseværk, som løfter de store læs op på en platform, der går på skinner i hele høloftets længde, d.v.s. hele avlsbygningens længde. I den fjerneste ende bliver høet anbragt, længere fremme kornnegene. Efter laden kommer et redskabsrum og dernæst kostalden. Køerne står ikke som herhjemme i båse, men frit på række med hovederne ind imod foderloen, hvorfra de bliver fodret. Foran krybberne er

der et tremmeværk af træ, som med et håndtag kan åbnes og lukkes. Når der fra foderloen er givet hø eller græs ind, bliver tremmerne skubbet til side, så at køerne kan æde. Senere bliver der lukket, og køerne kan i ro ligge og tygge drøv. Alle køerne, som forøvrigt er lysbrogede og større end de danske røde køer, står inde hele året, da det er for varmt, og markerne ligger for afsides til, at det betaler sig at lade dem græsse i det fri. Kun kvierne kommer om foråret op i bjergene. Hver dag sommeren igennem skal der mejes og hentes græs hjem til foder.

Hestene, som har stald på den anden side af foderloen, er meget velplejede. Hver dag året igennem bliver de striglet og børstet. Enkelte gange om sommeren, når vejret er fint, bliver de vasket med en haveslange. Manken og halen bliver holdt velfriserede og bliver fra tid til anden studset, ligesom hovene bliver pudset, og de lange hår på benene klippet helt korte. Der holdes en del rideheste og ellers kun lettere heste.

Bagest kommer grisestien. Vi havde fem søer og på et vist tidspunkt omtrent tredive små grise i alle størrelser. Når en so skulle have grise, skiftedes vi til at holde vagt. Det var en helt ny fornemmelse at klippe en nyfødt gris's navlestreng over med den samme saks, som et par måneder i forvejen havde klippet i fint blondestof på en kjolesalon i København.

Vor arbejdsdag var lang og streng. Lønnen var lille, og frihed var det meget småt med, men takket være det gode forhold mellem herskab og tyende blev hverdagen alligevel fyldt med liv og humør.

Min dag begyndte om sommeren senest klokken halv seks med at fodre høns og ænder og lave morgenmad, Rosti, som var lavet af kolde, kogte kartofler revet på groft råkostjern og brunet på panden. Dertil fik man meget kogt mælk med en lille smule kaffe. Mens der blev gjort færdigt i staldene, blev det nødvendigeste af rengøringen bragt til side, hvorefter alle mand tog på markarbejde. I den travleste tid fik vi en meget hurtigt lavet middag, stillede opvasken til side og tog atter af sted i marken. Ved firetiden holdt vi et lille hvil, spiste de medbragte brødhumpler med ost eller pølse til og skyllede godt efter med hjemmelavet æblemest. Når klokken

var seks — til tider syv — gik det hjemad. To eller tre af os måtte så ud for at hente græs til køerne; hvis vi var sent færdige, måtte vi op og ud efter det næste dags morgen, inden dagens arbejde begyndte. Når alle dyr var fodret og alt bragt til ro for natten, var det vores spisetid.

Om søndagen måtte man ikke arbejde mere end nødvendigt, men hvis radioen havde meldt regn, måtte man lade den planlagte tur op i bjergene ryge til fordel for at hente et par læs hø eller korn hjem eller stille det korn op, som dagen i forvejen var høstet med selvbinderen.

Ved særlige lejligheder, som når kartoflerne skulle tages op, eller kornet skulle tærskes, måtte alle bønderne hjælpe hinanden. Den dag, man tærskede, var en særlig festdag. En aften blev et tærskéværk stillet op, og næste morgen tidligt gik det løs, indtil alt kornet var tærsket, kun afbrudt af et lille hvil om middagen. Man skiftedes til at gå ind for at spise og skylle det værste støv af øjne, øren, næse og mund.

Når sommerens hårde slid var til ende, kunne man glæde sig til at tilbringe det meste af vinteren med at lappe de gamle skjorter, som der ikke havde været tid til at tænke på i sommerens løb, for når foråret kommer, skal alt og alle være parate til at tage fat på arbejdet.

Nu og da blev der, som et lille lyspunkt i hverdagen, lejlighed til at komme med til et ridestævne, en sportsfest eller en faneindvielse i en af de talrige foreninger. Der var så dans og underholdning af jødlere. Ved sådanne fester kommer alle de smukke nationaldragter i brug. Fastelavn var noget for sig. Da skulle alle være med. I en hel uge kunne man klæde sig i de fantastiske dragter. Man kunne gå fra det ene bal til det andet og more sig kongeligt bag sin maske, indtil midnatspolonaisen og dermed maskernes fald gav anledning til store overraskelser.

Schweiz bliver som bekendt næsten oversvømmet med udlændinge, som gerne vil arbejde der for at kunne blive, men det er forkert at tro, at Schweizerne er glade derfor. Ikke alle udlændinge er så godt lidt som danskere, svenskere og hollændere. Det, der i Schweiz har størst betydning, er, om man kan arbejde.

Ditte Christensen.

Ung pige i England.

Mor fik pludselig den glimrende idé, at jeg skulle udenlands og se mig om. Jeg blev henrykt over forslaget, og alle forberedelserne til min rejse optog de næste par måneder mine tanker i en sådan grad, at jeg næsten ikke kunne tænke på andet.

Da dagen endelig oprandt, blev jeg kørt i bil til Esbjerg; der måtte jeg gennem tolden, hvor jeg rystede for mine ti pund bacon, som slagteridirektøren havde været så venlig at lade mig få med derover. Jeg fortalte åbent og ærligt, at jeg havde dette bacon, og tolderne lod det grinende passere.

Den næste store oplevelse var skibet. Det betog mig så meget, at jeg glemte afskedens vemodige stund. Mine forventninger blev ikke skuffet. Fra det sekund, jeg satte foden på dækket, fik jeg fornemmelsen af den store verden. Den fornemmelse holdt sig. Jeg oplevede ting, som jeg aldrig havde tænkt ville times mig.

Da skibet lagde til i Harwich, må jeg indrømme, at jeg følte mig temmelig hjælpeløs. Men jeg gik på med krum hals og skæve kløer, og det lykkedes mig at ankomme til mit bestemmelsessted hel og uden tab af kufferter.

Familien, som jeg jo havde bekendtskab med, tog meget venligt imod mig. Englænderne er meget tolerante med hensyn til sproget. De kunne straks forstå, hvad jeg sagde, selv om jeg i begyndelsen dårligt kunne udtrykke mig klart nok. Men efterhånden gik det godt. Familien bestod af to voksne og to børn.

Jeg vil indrømme, at da jeg kom ind i stuerne, slog det mig, hvor lidt de havde sans for hygge og renlighed, og deres mårnende ansigter, da jeg dagen efter begyndte at smide møbler udenfor og muge ud, kildrede i høj grad min humoristiske sans. Imidlertid var de henrykte, da jeg var færdig. (Jeg vil lige indskyde, at et redskab som en tæppebanker opnåede jeg ikke at se, mens jeg var derovre). Da englænderne spiser middag ret sent på aftenen, siger det sig selv, at min arbejdsdag var lang. De spiser en bunke grønsager og tunge buddin-

ger, men det var rørende at se, hvor glade de var for den danske mad, jeg af og til lavede, trods det, at tilberedningen af denne undertiden voldte mig ikke så lidt hovedbrud, da rationeringen med hensyn til æg, mælk og kød er usædvanlig streng.

Min fritid bestod af 1 hel dag om ugen samt enkelte fritimer om hverdagen. På en af disse fridage tog jeg til London. (Jeg boede nemlig i en lille landsby på Kent). Min rædsel var stor, da jeg så, *hvor* møgbeskidt London var. Jeg forsonede mig dog med dette factum og begyndte at se på byens mærkværdigheder. Jeg startede min tourné med at bese Madame Toussaud's Vokskabinet. Hovedafdelingen var, efter min mening, glimrende, rædselskabinettet derimod, hvorfra jeg havde ventet at komme ud som et skælvende individ, skuffede mig meget.

Denne skuffelse bevirkede, at jeg i høj grad trængte til noget af en slags, og jeg gik derfor ind på et Lion's corner house for at få mig et glas øl. (Disse houses er meget billige og findes overalt i England). Men endnu en skuffelse ventede mig. Nemlig øllet, det var værre end en doven Carlsberg.

Da jeg havde til hensigt at se så meget af London som muligt, stod jeg op på den rullende trappe, som førte mig ned til undergrundsbanen. *Der* følte jeg mig aldeles fortabt; jeg kunne overhovedet ikke finde ud af noget som helst, men omsider var der en behjertet konduktør, der placerede mig i det rette tog, og jeg kom virkelig uden yderligere besværligheder til den holdeplads, hvor jeg skulle af. Jeg havde sat mig for at ville se St. Paul, den store berømte kirke. Det var aldeles pragtfuldt, men det må ses. Efter dette tog jeg hen og så Guild Hall, hvoraf en del var i ruiner; men jeg fik alligevel meget ud af det, da det var en cockney, som viste mig rundt. Jeg forstod ganske vist knap halvdelen af, hvad han sagde, men alligevel —.

På min næste fridag tog jeg atter til London, og denne gang faldt det mig betydeligt lettere. Jeg havde fået oplyst, at der fandtes en dansk klub, og sammen med Birgit Winther tog jeg derhen. Stort var vores raseri, da det viste sig, at vi aldeles ikke kunne få adgang, idet man nemlig skulle være med-

lem eller introduceres af et sådant, og medlem kunne man tilmed vanskeligt blive, når man var hunkøn. Imidlertid havde vi bestemt, at vi ville muntre os lidt den aften og havnede derfor i en polsk klub, hvor vi morede os dejligt.

Den frue, Birgit Winther var hos, syntes, at Birgit havde det for ensomt, og bragte hende derfor sammen med en svensk pige, som ville tage Birgit med i »The british council«, en klub, der ligger på Grosvenor Square, og som kun er for udlændinge. Birgit tog mig så med derind, og efter den tid holdt vi op med at føle os ensomme. I denne klub viste der sig at være mennesker fra overalt i verden og tilmed højt kultiverede mennesker. Man dansede, spillede bordtennis eller sad bare og talte sammen, og man fik en bunke at vide derinde.

Foruden dette så jeg nogle gamle slotte på Kent og kirken i Canterbury, men dette vil jeg ikke komme nærmere ind på.

December måned nærmede sig, og familien, jeg var hos, flyttede til New Zealand. De ville meget gerne have haft mig med, men jeg kunne dårligt, selv om lysten bestemt ikke manglede. Hjem ville jeg ikke endnu, så derfor gik jeg hen på et »agency office« for at finde mig en ny plads. Jeg skulle kun opgive navn, adresse og nationalitet og ville så høre nærmere senere. Et par dage efter begyndte det at vælte ind med breve fra fruer, som nærmest bønfuldt mig om at tage plads hos dem; det, at jeg var dansk, gjorde en bunke til dette og hjalp mig forøvrigt ofte derovre.

Jeg valgte en af disse fruer og var meget heldig med det. Man *kan* nemlig være uheldig, selv om man er dansk, og det er nu ikke rart, når man ikke er i Danmark.

Mrs. Jackson, til hvem jeg kom i begyndelsen af december, var endnu sødere end fruene det første sted, hvilket jeg ikke havde troet muligt. Jeg fik mere at bestille hos hende, idet huset var større, og hun ikke selv var i stand til at hjælpe med. Hun passede selv sin baby og to hunde. De sidste blev der draget *stor* omsorg for. De var smældfede! Jacksons boede i Stanmore, en forstad til London, og det var dejligt for mig nu at være nærmere ved alt.

Til de eventuelle, der kunne tænke sig at tage til England

som husassistenter, må jeg sige, at køkkenforholdene sædvanligvis er skrækkelige. Køkkenerne er små og upraktiske, men man vænner sig til meget. Gulve vasker man ikke, med mindre der er linoleum på; man fejer og boner og så ikke mer. Jeg stod op kl. 6,30 om hverdagen og kl. 7,30 eller 8 om søndagen. Englænderne skal nemlig kl. 7 have en kop te til at vågne på, kl. 8 morgenmad, der som oftest består af havregrød eller cornflakes, derefter fisk eller, hvis man har det, bacon og æg og ristet brød med orangemarmelade og naturligvis te. Kl. 11 får man igen te og en enkelt kiks eller kage. Kl. 13 lunch, der som regel består af en lille varm ret, og derefter »bisquits and cheese« og til slut kaffe. Kl. 16,30 eller 17 eftermiddagste og kl. 8 middag med 2 eller 3 retter, hvorefter man atter får kaffe. Kl. ca. 22 får man te, og så nyder man ikke mere den dag.

Vent Dem ikke for meget af julen! I England fejrer man kun 1. juledag og aldeles ikke på vores hyggelige måde. Et graverende eksempel derpå er, at jeg tilbragte juleaften i en biograf! Nytårsaften er derimod for dem det store clou. De fejrer den de fleste steder ret vildt.

Og nu vil jeg så slutte beretningen om min englandstur. Til de piger, der har fået blod på tanden, ønsker jeg:

Good luck!

Annemette Mynster.

Prædiken.

Jesu fristelse i ørkenen.

Matth. 4, 1—11.

Hvorledes mon det er gået til, at denne fortælling er blevet sat ind i evangelieteksterne? Kan den tale direkte til mig? Kommer den vore forhold ved?

Hvis jeg tror, at Jesus Kristus er Guds søn og min og hele verdens frelser og herre, hvad har fortællingen så at sige mig? Noget selvfølgelig, som jeg ikke behøver fortællingens fortidsudstyr til at forvise mig om.

Snarere kan jeg have lyst til at betragte fortællingen som noget, der hører en fjern fortid til: Djævelen i personlig skikkelse, fristelsen i retning af at forskrive sig til denne djævel — er det ikke noget, der minder alt for stærkt om de gamle heksehistorier om djævelens forsøg på at få mennesker i sin vold? Jeg kan måske finde, at fortællingen har haft noget at sige folk i den tid, da man troede, at djævelen holdt hof på Brocken, og at de kvinder, der havde forsvoret sig til ham, red på kosteskafter gennem luften for at holde walpurgisnat der.

Men det tror vi jo ikke længer. Var det så ikke bedre at lade denne fortælling udgå af rækken af de evangelieberetninger, som vi giver den forgrundsplads, at vi bruger dem til at samles om ved vore gudstjenester?

Der kan også komme mennesker til os og sige: En sådan beretning kan jo ikke kaldes historie. Hvem stammer den fra? Hvor er vidnerne til de begivenheder, den taler om?

I det hele mangler der ikke på tilskyndelser til at lægge fortællingen til side som noget, der ikke kommer den kristne dagsorden ved i vor tid.

Nu har en kristen også lov til at stille sig frit overfor bibelens beretninger. Han har uden tvivl lov til at sige om dele af den part af menighedens historie, som N. T. er, at han ikke hidtil har mødt Gud deri. Han har lov til det, når han iøvrigt gør det i ærlighed og i pietet over for den del af vor menigheds arv fra fædre, som bibelen jo da i hvert fald er.

Vore tanker og forestillinger om verden og menneskene i den er jo vidt forskellige fra de tanker og forestillinger, som rådede i de mennesker, der gennem mange slægtled har fortalt en historie som denne for deres børn. Og vi tilskyndes stærkt til at gøre vore grundforestillinger om den slags ting enegyldige.

Men denne enegyldighed for vore tanker og forestillinger kan vi ikke opnå uden at sætte noget væsentligt til af fælles-

skabsfølelsen over for de kristne slægter, der gav os også denne fortælling. Ja, selve vort kristne trosliv er ikke engang tjent med, at vore forestillinger og tanker om verden og menneskene i den skal være eneafgørende, når talen er om himmeriges rige. For så bliver det os, der skaber himlen og jorden. Så bliver himlen og jorden kun det, som vore tanker kan gøre dem til. »I begyndelsen skabte Gud himlen og jorden,« siger vor kristne tro. Men skubbes troen til side af tanken, så kun det bliver stående, som tanken bygger op, ja, da får vi en himmel og en jord, som er skabt ikke af Gud, men af mennesket — og den gamle tale om, at Gud skabte mennesket i sit billede, bliver forvendt til, at mennesket skaber Gud i sit billede.

Vi har en tilbøjelighed dertil. Vor tankeverden bereder os her en fristelse, der for mange af os gentager sig livet igenem.

Tilskyndelsen til at lade denne fortælling ligge er en sådan fristelse. Sådan kan det gå til, at fortællingen om Jesu fristelse ender med at blive fortællingen om vor fristelse.

— Men vore tanker om verden og menneskene i den ligger imidlertid ikke så svært langt fra den verden, der møder os i den gamle fortælling her.

Den verden, vi ser Jesus færdes i her i fortællingen, er en verden, der ligger i det onde, en verden, der er under fremmedherredømme. Rigets rette konge er skubbet til side, og riget er under djævelens fremmedherredømme.

Den fremmede hersker har megen magt. Han mægter at mætte den sultne. Han mægter at give af verdens herligheder til den, der vil tjene ham.

I fristelsens øjeblik er det sandt, hvad han siger:

1. Golde sten kan blive til nærende brød for kroppen, hvor rigets rette børn svigter og går i fremmedmagts sold.

2. Værn mod fare og fortræd mod legemet kan fremmedmagten gives styrke til at yde den, der vil misbruge friheden i barnekårene hos Gud til at være den onde følgagtig, mens han råder i riget.

»Du skal ikke støde din fod på nogen sten,« er ord om tryghed og fred, som fremmedherskeren stjæler ud af mun-

den på en af rigets børn, den salmedigter, der i det gamle testamente synger Guds pris for den beskærmelse, der er i barneforholdet til Gud. Kristne digtere har siden, når de har sunget om dette at høre Guds rige til, lånt den 91. salmes ord, som djævelen her benytter. Når Luther synger for, og vi synger med til »Vor Gud han er så fast en borg«, er det ord, der er lånt fra den salme. Og når en gammel angelsaksisk digter Kædmon, og Grundtvig efter ham, skal synge om Kristi nedfart til dødsriget, ned til de generationer, der ikke i levende live nåede at høre om vor Frelasers bedrift, da er det atter med ord fra denne gamle salme: Han tramper på de øgler og drager. Sådant kan den onde, under hvis fremmedherredømme vi alle lever, gribe ord og løfter fra det rige, vi rettelig hører til, Gudsriget, og give dem gyldighed for en tid, og vi kan falde for hans tale om tryghed og gode kår og glemme, at kun eet sted har disse ord evig gyldighed, i det rige, hvis børn vi er, i himmelriget selv.

3. Og djævelen taler sandt, når han frister med, hvad lønnen bliver for den, der godkender riget som hans, falder ned og tilbeder ham.

Har ikke vort eget liv og folkenes liv eksempler nok derpå: Magt, indflydelse, ære, rigdom ligger parat til den, der vil frasige sig tilhørsforholdet til det rige, som vi er døbt ind i, himmelriget, og forskrive sig til fremmedmagten med alle dens gerninger, djævelen og alt, hvad han gør! — Jo, vi må kendes ved det verdensbillede, som møder os i den gamle fortælling.

Om de tre evangelister, der hver for sig bringer fortællingen, så har fået den gennem Jesus eller ej, om det håndgribeligt er sket, som det fortælles, eller ej, om fortællingen set med en historikers øjne er historieskrivning eller ej — vi må kendes ved den som en tale om vor situation: vi, der er døbt til at være Guds børn og helt at være hjemme i hans rige, vi lever foreløbig under den ondes fremmedherredømme. Den onde har magt til at friste os bort fra vort barneforhold, vort lydighedsforhold, vort tilhørsforhold til vor rette herre, og han har store ting at friste os med.

Det er sandt. Og det er sørgeligt. Det er vor egentlige grundulykke. Alt, hvad vi har at strides med, kan føres tilbage til den grundulykke, at det land, vi var bestemt til at leve i, for en tid er blevet en andens, og at vi alle er kommet under den ondes fremmedherredømme.

Men er det så noget at samles til gudstjeneste om -- en fortælling om et paradys, der blev lukket, en fortælling om det tabte land, som ikke mere er vort?

Ja, for dette her er ikke hele verdensbilledet. Midt igennem den verden, der er mærket af frafald og utroskab og ond herredømme, færdes en skikkelse, som bevarer forbindelsen med det tabte land, en, der gennemskuer hulheden, tomheden og fortabelsen i fremmedherredømmets fristelser, en, der siger det nej, som vi ofte skulle have sagt, når vi sagde ja.

Fristelsen, der her tales om, er jo en grundfristelse. Det er ikke en fristelse til at sige os løs fra fællesskabet om børneretten i Guds rige. Her sagde han sit nej, og her viste han, at dette nej var stærkt nok til endelig at bryde den ondes fremmedherredømme.

Derfor er denne fortælling et evangelium. Den bringer det glade budskab: I grundfristelsen kan I gøres fri. I skal stille jer bag den stærke nejsiger i den fremmedherredømmets verden, som I lever i. I skal tage hans nej i jeres mund og gøre det til jert eget.

Ja, og han har jo selv lært os hvordan: »Led os ikke i fristelse«, lærte han os, at vi turde sige midt i den onde verden, der blev vor. Slægt efter slægt har gentaget hans »Vig bag mig, Satan!«, hver gang de samledes om med hinanden at sige: »Vi forsager djævelen og alle hans gerninger.«

Gud ske lov for hans nej. Gud ske lov for slægternes og vort kristne fællesskab i forsagelsens ord.

Jens Fultrup.

Een verden — eller ingen!

Mon ikke de fleste mennesker har hørt noget om den nye federalistiske verdensbevægelse, der hedder »Een verden«? Jeg tror det; men er ikke sikker på, at alle kender stort mere til denne bevægelse end netop navnet. Derfor er det vel på sin plads at få lidt mere at vide, ikke mindst fordi vi er mange, der mener, at netop denne bevægelse vil få meget stor betydning.

Først vil det være naturligt at gøre sig klart, hvad der forstås ved en federalistisk bevægelse. En federation — eller forbundsstat — er: »En stat af stater, hvor statsmagten (den lovgivende, den udøvende og dømmende magt) er delt mellem forbundsregeringen og de enkelte landes regeringer.« En følge heraf bliver, at det enkelte menneske er borger både i verdensforbundet og i sit eget land.

Forsøget efter første verdenskrig, hvor man startede folkeforbundet, og efter denne krig, hvor De forenede Nationer så dagens lys, var begge velmente forsøg på at skabe noget i retning af en verdensregering; men begge forsøg manglede jo alle betingelser for at sætte sig i respekt over for nationer, der ikke ville følge fremsatte henstillinger. — Der må ligge magt bag enhver regering, og det gør der jo netop i de demokratiske samfund; men fejlen ved de to nævnte forsøg er netop, at der ikke har stået nogen magt bag, der i givet tilfælde kunne sætte en genstridig stat stolen for døren.

Den her omtalte forbundsregering skal i givet fald tage sig af alle strengt fælles anliggender og skal råde over den egentlige væbnede magt, medens medlemsstaternes regeringer skal tage sig af de lokale, nationale spørgsmål. Såfremt nogen her vil indvende, at det aldrig kan gå, vil jeg nøjes med at henvise til U.S.A.'s og Schweitz's forfatninger; dér har det samme system været praktiseret i lang tid.

Der er flere grunde, der taler for at oprette denne verdensfederation netop nu. Den vigtigste for mig er, at vi alle erkender, at en ny krig for enhver pris må undgås. Og det må tilføjes, at vi altså mener, at en verdensfederation vil umuliggøre krig. Den anden grund er den, at teknikken og indu-

strialismen har gjort alle verdens lande så afhængige af hinanden, at mange problemer kun kan løses af en fælles overordnet verdensmyndighed. Disse to af flere grunde, som jeg har anført, er jo postulater. Pladsen tillader ikke at komme nærmere ind derpå, så jeg må nøjes med at henvise interesserede læsere til selv at skaffe sig materiale og sætte sig nærmere ind i forholdene. De behøver kun at henvende sig til »Een verden«, Kronprinsessegade 46 B, København K.

Jeg kan kort nævne her, at alle verdensfederalister er enige om, at følgende områder på en eller anden måde bør høre ind under en verdensregering:

1. Verdensregeringen bør have alle sværtbevæbnede styrker og de enkelte lande kun politistyrker til den indre ordens opretholdelse.
2. Verdensregeringen må have monopol på våbenfremstilling.
3. Verdensregeringen må have en verdensbank og kunne lovgive således, at verdensbanken kan bidrage til den økonomiske stabilisering i verden, eventuelt må den have en verdensvaluta.
4. Verdensregeringen må fastlægge hovedlinierne for den internationale handel.
5. Verdensregeringen må have et fødevareråd (FAO) til fordeling af fødevarer med modvirkning af hungersnød for øje.

Hvorledes skal vi så gå frem i praksis for at realisere nogle af disse planer? Jo, der har vi Usborneplanen!

Faderen til denne plan, Henry Usborne, er engelsk parlamentsmedlem, og han foreslår, at der i 1950 afholdes valg i alle de lande, hvor »Een verden«-bevægelsen er stærk nok til at organisere et sådant. Der skal så vælges delegerede til en forsamling, der skal vedtage udkast til en verdensgrundlov, som derefter skal forelægges N. N.'s generalforsamling og de enkelte landes regeringer til godkendelse. Den eventuelt i begyndelsen udenforstående del af landene (under halvdelen) skal have adgang til at træde ind senere.

Planens gennemførelse vil naturligvis ikke gå så glat, som den måske ser ud til på papiret, det er der vist ingen, der tror.

Der skal sikkert arbejdes hårdt for at få det hele til at glide; men mon ikke de fleste tænkende mennesker er enige i, at denne plan også er et stykke arbejde værd. Jeg tror det! Og endelig må vi jo ikke i hundredåret for folkestyret her i landet glemme, hvor meget denne reform kostede de forskellige lande af ofre og arbejde. Selvfølgelig kommer vi ikke sovende til et så vældigt resultat, som planens gennemførelse vil være, et resultat, der vil være blandt de største, vi mennesker overhovedet kan notere os.

Parallelt med ovenfor skitserede plan løber så et arbejde for i de enkelte landes parlamenter på forhånd at skabe en stemning for sagen. I øjeblikket er der i det engelske underhus 105 medlemmer, som går ind for planen om en verdensregering, i det franske deputeretkammer ca. 200, i det italienske ca. 300, i den svenske rigsdag 67 o.s.v. I Danmark vil bevægelsen i løbet af 1949 prøve at danne en rigsdagsgruppe.

Såfremt der inden efteråret 1950 skulle blive skabt flertal for planen i et tilstrækkeligt antal parlamenter, træder den såkaldte parlamentsplan samtidig i kraft. Denne går ud på at lade den forsamling, som skal vedtage verdensgrundlovsudkastet, træde sammen på et tidligere tidspunkt end planlagt og i så fald lade den bestå udelukkende af delegerede sendt af parlamenterne.

Således ser planerne om en verdensfederation ud i korte træk, jeg tror, de fleste kan tilslutte sig, og håber, at mange vil føle, at her er noget nyt, som de gerne vil ofre tid og kræfter på. Det første, man skal gøre, er at melde sig ind i en af de snart talrige lokalforeninger landet over. Grundstedafdelingen er et par måneder gammel nu, den blev startet med over 80 medlemmer og er stadig i god vækst. Når man så har meldt sig selv ind, bliver det næste at få mange flere med, blot vi bliver tilstrækkelig mange, så *er* planen jo gennemført.

Jeg kan nævne, at »Een verden« i Danmark fra januar 1948 til december 1948 voksede fra 400 — til over 4000 medlemmer. I dag er der betydeligt over 7000 medlemmer. Jeg kunne let nævne en række store navne fra Einstein og lord Beveridge til Folke Bernadotte, folk, der alle var aktivt med i bevægelsen; men er det nødvendigt? Kan vi ikke mærke, at netop

denne sag er vor sag, den lille mands sag, alle små folks sag verden over. Vi skal forene os og kræve, at vore regeringer gør noget virkeligt for at komme de forfærdelige krige og ødelæggelser til livs. Der arbejdes og virkes af tusinder af mennesker verden over, mennesker, for hvem dette spørgsmål er blevet det vigtigste.

Vi venter kun på din indsats.

Mogens Høirup.

Hjemkomsten.

En lille artikel, skrevet af Inge Christensen (Roy) ved Regnars hjemkomst.

For Gud ved hvilken gang lod jeg blikket glide hen over det dækkede bord og stuens øvrige udsmykning. Dette havde været den travleste og den lykkeligste dag i hele mit liv. Om en halv time ventede jeg min mand hjem efter 7 måneders ophold i tyske koncentrations- og fangelejre. — Der var blomster overalt — sendt af venlige mennesker, som ville være med til at byde en koncentrationslejr fange velkommen hjem til Danmark. Mørklægningsgardinerne var rullet ned, men der var masser af levende lys.

Jeg sank ned i en stol og lukkede øjnene et øjeblik, mens de forløbne måneders begivenheder drejede som et kalejdoskop for mit indre blik. Mine tanker gik til de mange, hvis kære døde dernede, og som aldrig skulle få lov at opleve den lykke at få dem hjem igen. Jeg gennemgik i tankerne disse lange måneders angst og uvished, de søvnløse nætters mare-ridt, sorgen og forfærdelsen over de mange dødsfald i Buchenwalde, og jeg huskede, hvorledes jeg ofte havde stået med hamrende hjerte og stirret på et brev, som var blevet kastet ind gennem brevsprækken, og ikke havde turdet samle det op, fordi det kunne være meddelelsen om, at også *han* nu var død dernede.

Pludselig blev jeg grebet af en frygtelig nervøsitet. Hvorledes var mon den mand, der nu var på vej hjem? Var det

den samme mand, der så brutalt var blevet revet bort fra sit hjem, eller havde det, han havde oplevet i tyskernes pestlejre, mærket og forandret ham? Nej, hvad gik der dog af mig, nu skulle det være slut med alle pinefulde tanker! Jeg så på uret og rejste mig hurtigt, og kort tid efter stod jeg i mørket på stationen og så toget glide ind på perronen. Der var kun få rejsende, og jeg stirrede anspændt gennem mørket, og endelig, dér var han! Han vendte ryggen mod mig, mens han afleverede sin billet, og i mørklægningsbelysningens usikre skin så jeg, at hans hår var blevet gråt, og at der på ryggen af Røde Kors stortrøjen endnu var rester af mærkerne af det røde fangekryds. Nu vendte han sig og fik øje på mig og — Gud være lovet — smilet var det samme som før. Jeg fløj frem, og med armene om halsen på en lang vagabond med sixpence og stride skægstubbe udløstes al ventetidens bitre kval i et skælvende: »Velkommen hjem, åh, velkommen hjem«.

Elevforeningens medlemsfortegnelse.

Elevforeningens bestyrelse har vedtaget at udskyde medlemsfortegnelsen i år og så underkaste den en grundig revision. Hvis I derfor har ændret adresse selv eller er klar over andre ændringer, så vær venlig at sende os et par ord, så vi kan få både adresser og eventuelt titler ændret. — Det er således meningen, at medlemsfortegnelsen kun indgår i årskriftet hvert andet år.

INDHOLD:

I. Skolens årsberetning	1
Årsfesten	2
Frk. K. Thomsen	17
II. Elevforeningens Årsskrift	23
Niels Krogsgaard: Årsberetning	25
25-årsjubilarene	26
Kværs: 1939—1949	29
Harald Thomsen. Knud Eskildsen: Grindstedklubben	30
E. Ungstrup: Marinesoldat på Grønland	32
Harald Thomsen: Hollandsturen	33
Hedvig og Niels Krogsgaard: Hollandsturen 1948	34
Anna Herdis Christensen: Afgangsklassens gøteborgtur 48	37
Ditte Christensen: Bondepige i Schweiz	39
Annemette Mynster: Ung Pige i England	43
Jens Futtrup: Prædiken	46
Mogens Høirup: Een verden eller ingen	51
Inge Christensen: Hjemkomsten	54
Angående medlemsfortegnelsen	55

